

РЕШЕНИЕ

№ 1791

гр. София, 19.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 05.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **92** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.268 ДОПК.

Образувано е по жалба на Р. Д. М. от [населено място] срещу Решение № ПИ-400/18.12.2023 година на За директор ТД на НАП- София, с което е оставена без уважение жалба с вх. № 34-00-248/05.12.2023 срещу Разпореждане за отказ за прекратяване на производството по принудително изпълнение съгласно чл.225 от ДОПК с изх. № С-230022-137-0008324/28.11.2023 година на Публичен изпълнител при ТД на НАП- [населено място].

Развитите в жалбата оплаквания са за незаконосъобразност на обжалваното Решение и на Разпореждането за отказ за прекратяване на изпълнително производство. Твърди се, че посочените декларации не е подавал, като наред с това няма и произнасяне от страна на публичния изпълнител по наведените доводи за липса на произнасяне от страна на публичен изпълнител за погасени по давност публични задължения за 2018,2019 и 2020 година. Посочва се още, че той не дължи сумите, тъй като е придобил право на пенсия. Иска се отмяна на Решението и отмяна на Разпореждането .

В съдебно заседание, жалбоподателят-Р. Д. М. редовно и своевременно призван, се явява и поддържа жалбата на заявените основания.

Ответникът по жалбата-За директор ТД на НАП-гр. София, редовно и своевременно призван не изпраща представител.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и изразените становища на страните, при

условията на чл.142,ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

Срещу жалбоподателя в ТД на НАП- София е образувано Изпълнително дело №[ЕИК]/2019 година за събиране на установени и изискуеми публични вземания в размер на 3727,40 лева, от които 2559,91 лева – главница и 1167,49 лева лихва , изчислени към дата 15.12.2023 година.

На 27.02.2019 година е издадено Съобщение за доброволно изпълнение на основание чл.221 от ДОПК, с което жалбоподателят е поканен да плати задължението по изпълнителното дело.

Съобщението е връчено на жалбоподателя на дата 12.04.2019 година.

На 25.08.2021 година с Постановление за налагане на обезпечителни мерки е наложен запор върху МПС, собственост на длъжника, връчено на електронния адрес на жалбоподателя на дата 08.03.2022 година.

На 27.10.2023 година е издадено Постановление за налагане на обезпечителни мерки, като е наложен запор върху банковите сметки на длъжника, находящи се в една търговска банка за сумата от 3760,05 лева – главница в размер на 2559,91 лева и лихва в размер на 120,14 лева.

На 28.11.2023 година жалбоподателят депозирал възражение до Публичен изпълнител, с което поискал да бъдат погасени всички лихви до 2018 година, посочил, че не дължи посочените в Справката за подлежащи на принудително изпълнение задължения за ДОО и ЗО, главница и лихви за 2018 година в размер на 250,47 лева, за НЗОК,908,92 лева, за ДОО за 2019 година-450,16 лева , за 2020 година- 690,38 лева за ДОО и посочил, че не е подавал и декларирал задължения в такъв размер с Декларацията- образец №б и не дължи ДОО и ЗО за 2018, 2019 година и 2020 година.

С Разпореждане от 28.11.2023 година публичен изпълнител прекратил поради изтекла погасителна давност публични държавни вземания за периода от 2014 година, 2015 година и 2016 година подробно посочени в Разпореждането и отказал да прекрати поради изтекла погасителна давност задълженията за 2017 и 2018 година публични вземания.

Разпореждането е връчено на 28.11.2023 година на жалбоподателя на електронния му адрес.

На 05.12.2023 година жалбоподателят депозирал жалба до Директор ТД на НАП- [населено място] срещу Разпореждането на публичен изпълнител в частта относно отказът да бъдат погасени публичните задължения, а с Решение № ПИ-400/18.12.2023 година За директор ТД на НАП- София оставил жалбата срещу Разпореждането без уважение като неоснователна .

Решението е връчено на електронния адрес на жалбоподателя на дата 20.12.2023 година.

По делото са приложени заверено копие на част от изпълнителното дело, Заповед №1502/02.11.2023 година на Изпълнителен директор на НАП- [населено място], с която същият преназначил Х. Б. М. на длъжност- Заместник-директор ТД на НАП – София , считано от 03.11.2023 година, Заповед от 07.12.2023 година на Изпълнителен директор на НАП- [населено място] ,с която същият разрешил ползването на платен годишен отпуск на Е. М. Н.- Директор ТД на НАП- [населено място] -1 работен ден за 2022 годна на дата 18.12.2023 година и определил заместник Х. Б. М., Заповед от 09.11.2023 година на За изпълнителен директор на НАП, с която същият оправомощил Х. Б. М. – Заместник – директор ТД на НАП- [населено място] да

изпълнява правомощията на Директор ТД на НАП- [населено място] при отсъствие на Е. Н.- Директор ТД на НАП- [населено място].

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд-София-град намира предявената жалба за процесуално допустима, подадена в преклузивния срок по чл.267,ал.2 ДОПК, от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от обжалване. Разгледана по същество, същата се явява основателна. Съображенията за това са следните:

Обжалваното Решение №ПИ-40/18.12.2023 година е акт, подлежащ на съдебен контрол и при преценката законосъобразността му съдът следва да провери актът, издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са процесуално- правните и материално- правните разпоредби на ДОПК.

Обжалваното решение е издадено от компетентен орган-това е Директор на ТД НАП-гр. София- град, на когото изрично по силата на чл.267 от ДОПК е предоставено правото да разглежда жалби срещу действията на публичен изпълнител. Наред с това между страните няма спор, а от приложените по делото доказателства се установява, че лицето Е. Н. към датата на издаване на Решението е ползвал законоустановен отпуск и е бил заместван от Х. Б. М.- на длъжност-Заместник- директор ТД на НАП- [населено място] въз основа на Заповед от 07.12.2023 година и Заповед от 09.11.2023 година.

Решението е издадено в писмена форма с означение на фактическото и правното основание за издаването му.

При издаването му За директор ТД на НАП- София е нарушил процесуално правните разпоредби, което е довело и до нарушаване и на материално правните разпоредби на ДОПК.

В разпоредбата на чл.266, ал.1 ДОПК е посочено, че всяко действие на публичния изпълнител може да бъде обжалвано от длъжника или вискателя пред Териториалния директор на съответната териториална дирекция на НАП,а в разпоредбата на чл.267 от ДОПК са визирани правомощията на и съответния териториален директор на ТД на НАП по повод подадена жалба срещу действия на публичен изпълнител,а самото принудително изпълнение е регламентирано в Глава двадесет и пета на ДОПК-чл.209-269п ДОПК. Съгласно чл.162 от ДОПК, държавните и общинските вземания са публични и частни,като публични са държавните и общинските вземания по т. 1 на чл.162,ал.1 от ДОПК за данъци, включително акцизи, както и мита, задължителни осигурителни вноски и други вноски за бюджета; по

По силата на чл.163, ал.1 от ДОПК, публичните вземания се събират по реда на този кодекс, освен ако в закон е предвидено друго от публичните изпълнители при Националната агенция за приходите, освен ако в закон е предвидено друго. От своя страна, в съответствие с чл.209,ал.1 от ДОПК,принудително изпълнение на публични вземания се допуска въз основа на предвидения в съответния закон акт за установяване на вземането. По аргумент от чл.209,ал.2 от ДОПК,принудително изпълнение се предприема въз основа на изпълнителни основания, подробно посочени в нормата на този текст, ревизионен акт, независимо дали е обжалван, декларация, подадена от задължено лице с изчислени от него задължения за данъци или задължителни осигурителни вноски, актовете по [чл. 106](#) и [107](#), независимо дали са обжалвани, решение, издадено от митническите органи, независимо дали е обжалвано, влязло в сила наказателно постановление, влезли в сила решения, присъди

и определения на съдилищата, както и решения на Европейската комисия, на Съвета на Европейския съюз, на Съда на Европейските общности и на Европейската централна банка, разпореждане за събиране на суми, издадено от органите на Националния осигурителен институт, независимо дали е обжалвано, разпореждане по [чл. 211, ал. 3](#), независимо дали е обжалвано.

В конкретния случай, от събраните доказателства и най-вече от Изпълнителното дело, не може да се установи дали е налице изискуемо публично вземане за посочените в Разпореждането публични вземания, като и в хода на административното обжалване на Разпореждането такива доказателства не са представени и няма самите Декларации и другите изпълнителни основания. Наред с това, в самото Разпореждане няма никакво мотиви относно лихвите, които е поискал жалбоподателят да бъдат погасени по давност до 2018 година и няма произнасяне за поисканите във възражението неподлежащи на принудително изпълнение публични държавни вземания за 2019 година и 2020 година. Недопустимо е без да има произнасяне от страна на публичен изпълнител Директор ТД на НАП-София да приеме, че публичният изпълнител правилно е отказал да погаси по давност публичните задължения за 2019 и 2020 година, при положение, че публичният изпълнител не се е произнесъл и няма отказ, като вместо да върне преписката на публичен изпълнител за произнасяне съобразно подаденото възражение е изместил и заместил липсата на произнасяне със собствени доводи, което е недопустимо в производството по обжалване на Разпореждане за отказ за погасяване по давност на публични държавни вземания.

Правната регламентация на давността по ДОПК, се съдържа в чл.171 от ДОПК, според която публичните вземания се погасяват с изтичането на 5-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, освен ако в закон е предвиден по-кратък срок. Според алинея втора, с изтичането на 10-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, се погасяват всички публични вземания, независимо от спирането или прекъсването на давността освен в случаите, когато задължението е отсрочено или разсрочено. Според чл.172 от ДОПК, давността спира когато е започнало производство по установяване на публичното вземане - до издаването на акта, но за не повече от една година, когато изпълнението на акта, с който е установено вземането, бъде спряно - за срока на спирането, когато е дадено разрешение за разсрочване или отсрочване на плащането - за срока на разсрочването или отсрочването, когато актът, с който е определено задължението, се обжалва, с налагането на обезпечителни мерки, когато е образувано наказателно производство, от изхода на което зависи установяването или събирането на публичното задължение, а давността се прекъсва с издаването на акта за установяване на публичното вземане или с предприемането на действия по принудително изпълнение. Ако актът за установяване бъде отменен, давността не се смята прекъсната и от прекъсването на давността, започва да тече нова давност. Съгласно [чл. 168, т. 3 от ДОПК](#) погасяването по давност е начин на погасяване на самото публичното вземане. Приложението на тази норма не се дерогира и от разпоредбата [чл. 174 от ДОПК](#), която регламентира единствено хипотезата на доброволно плащане след изтичането на давностния срок и следващите от това правни последици. Следва да бъде отбелязано, че в ДОПК няма легално определение на понятието давност и то

следва да се използва от понятието за давност, дадено най- вече в гражданското право. Погасителната давност представлява период от време, определен от закона, през който субективното право на кредитора не е погасено или казано иначе – не са настъпили юридически факти, които да погасят субективното право на вземане на кредитора. Погасителната давност като юридически факт (разбиран като бездействие на кредитора или ненастъпване на други погасителни обстоятелства) **не погасява правото на кредитора, а поражда материалното право на длъжника да откаже изпълнение**, което е насочено към кредитора. Това обаче не е процесуално право, тъй като за изтекла погасителна давност може да се изразява и извън съдебно, а не само в един съдебен процес. Правоотношението е материално-правно, защото то произтича от материално-правното правоотношение между кредитора и длъжника. Погасителната давност има за главна функция привеждането в съответствие на правното с фактическото състояние – с бездействието на кредитора фактическото положение е, че дадено право не се упражнява и следователно трябва да му се откаже възможността да си го търси по принудителен ред. Позоваването на изтеклата погасителна давност обаче не води до погасяване на самото субективно право, за разлика от придобивната давност, където позоваването на изтекла придобивна давност води до прекратяване правото на собственост за лицето, което не е упражнявало правото си.

Сроковете в крайна сметка създават дисциплина в гражданския оборот, тъй като стимулират кредиторите да упражняват правото си на вземане и допринасят за установяването на обективната истина. От друга страна, неприлагането на служебното начало при давността, дава възможност неблагоприятните й последици да зависят от волята на длъжника (той може и да отрече да се възползва от изтеклата придобивна давност). Общ принцип в прилагането на института на погасителната давност е, че с погасяването на едно вземане по давност не отпада дългът, а възможността за неговото принудително събиране. Предявяването на възражение за изтекла давност е право на длъжника, което той може да не упражни, а да изплати доброволно погасеното по давност задължение. В обратната хипотеза - при изтекла погасителна давност и след позоваване на този юридически факт, е налице основание за прекратяване на действията по принудителното изпълнение на публично държавно вземане от страна на публичния изпълнител. От момента на настъпване на основанието за прекратяване на принудителното изпълнение същото става недопустимо и следва да бъде прекратено.

Дори и да се приеме застъпваната в гражданско правната доктрина теза, че в резултат на погасителната давност се погасява само правото на принудително изпълнение, От гледна точка на данъчното право и на ДОПК, давността е период от време ,с изтичането на който се преклудира правото на държавата да събере едно вземане. Но това само по себе си изключва и правото на държавата да го установи, В чл.222 от ДОПК, изтеклата погасителна давност не е предвидена като основание за спиране на принудителното изпълнение, нито пък е предвидена като основание за прекратяване на принудителното изпълнение-чл.225 от ДОПК.

В ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 7 ОТ 15.04.2021 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 8/2019 Г., ОСС НА ВАС I И II КОЛЕГИЯ е посочено, че действащият правен ред предвижда три отделни производства за индивидуално принудително изпълнение съобразно вида на задължението (частно или публично). Принудителното изпълнение замества дължимото, но неосъществило се доброволно изпълнение. То е уредена в закона и

гарантирана от държавата възможност на кредитора да получи дължимото му в случаите, когато не е изпълнено доброволно. Изпълнителното производство е сурогат на липсващото доброволно изпълнение /вж. С., Ж., "Българско гражданско процесуално право", Шесто преработено и допълнено издание София, Сиела, 2020, с. 676./.

Изпълнителното производство цели да удовлетвори вискателя, така както би го удовлетворило и обичайното изпълнение на задълженията от длъжника. Към него се пристъпва, когато липсва изпълнение. Изпълнението може да бъде предприето в определен от закона период от време, тъй като висящността на задължението не може да бъде неограничено. В [ДОПК](#) изрично е уредена давността, като кодексът конкретизира въпросите, свързани със спирането и прекъсването ѝ. Общият режим на давността, свързана с публичните вземания, е уреден в [чл. 171-174](#), дял IV на ДОПК "Събиране на публични вземания".

Изпълнителното производство по [ДОПК](#) притежава всички белези на административно производство, но се характеризира и с редица специфики. Изпълнението на публичните задължения е уредено в [дял IV на ДОПК "Събиране на публични вземания"](#). Установеният в кодекса ред е относим единствено и само за парични вземания. Към принудително изпълнение се пристъпва, когато е налице някое от изпълнителните основания по [чл. 209, ал. 2 ДОПК](#) и длъжникът не е погасил публичните си задължения.

Погасителната давност е юридически факт, свързан с определен в закона период от време, след изтичането на който се поражда субективно непритезателно право за длъжника да откаже изпълнение на паричното си задължение. Противоречивата съдебна практика, по повод на която е образувано настоящото тълкувателно дело, е свързана с прилагане на разпоредбата на [чл. 172, ал. 2 ДОПК](#). Съгласно текста на разпоредбата: "Давността се прекъсва с издаването на акта за установяване на публичното вземане или с предприемането на действия по принудително изпълнение. Ако актът за установяване бъде отменен давността не се смята за прекъсната". Това означава, че с прекъсването на давността се заличава с обратно действие изтеклият вече срок и започва да тече нов.

Лицето, срещу което се предприемат действията по принудително изпълнение, следва да бъде наясно, че бездействието на вискателя е приключило и той заявява претенциите си за плащане на публичното задължение. Не може да бъде прекъсната давността, без длъжникът да е узнал за това. Обстоятелството, че между публичния вискател и публичния изпълнител е започнала кореспонденция относно необходимостта от предприемането на принудително изпълнение не е сред действията, които по своето съдържание са основание за прекъсване на давността. От тълкуването на [чл. 172, ал. 2 ДОПК](#) се налага извод, че нормативната уредба има предвид само тези действия, които са сведени до знанието на длъжника. Само те могат да послужат за прекъсване на давността, а образуването на изпълнително дело не е сред тях.

Изпълнителното производство като съвкупност от правни и фактически действия условно може да бъде разделено на два стадия: предварителен, в който се образува изпълнителното дело и на длъжника се изпраща съобщение за доброволно изпълнение и същински, в който се предприемат конкретни действия по принудително изпълнение чрез изпълнителните способности по [чл. 215, ал. 1, т. 1-3 ДОПК](#).

Прекъсването на давността по смисъла на [чл. 172, ал. 2 ДОПК](#) е относимо към втория стадий - предприемане на действия по принудително изпълнение.

Нито в Решението, нито в Разпореждането за отказ за прекратяване на

производство по принудително изпълнение нито Публичният изпълнител, нито Директор ТД на НАП- [населено място] е посочил и не е изследвал въпроса кога длъжникът е следвало да подаде Декларациите за съответните периоди, кога е подадена и кога за всеки един период е следвало да бъде платено задължението по тази Декларация с посочване на конкретни дати и конкретен размер, а в табличен вид е посочен документ и дата и посочена главница и лихва/ за задълженията по ЗДДФЛ, и за ДОО и за ЗО, като не е обсъдено и не са пердасетивн отказатлестав в десатвителонст за 2018,20,19 и 2020 година жалбоподателят подавал ил етакива декларации, за да ес усатонви дали е възинканло зъдалажни епо деклария , коте опдлежи на пурнидетлено изпълнение, няма и пиролжено годон изпълнително основание, коте да обосилви наличет ана и ,станомвени и зисакеми публичн зезмания, акато няма отговап на това дали лихвата до 2018 година са погдени по давонсот, дължими ли са задължеинето посочине в завелинето за погасевна по давност ан жалбопадзтеля за 2018,2019 и 2020 година.

Не може да се установи кога е възникнало задължението по всяко едно изпълнително основание, кога е следвало да се плати и дали по отношение на него има предприето действие по принудително събиране и кога е осъществено това, още повече, че се касае за различни по вид възникнали публични държавни вземания, чиято начална дата на погасителната давност е различна за всяко едно от тях.

. В Решението отново и само с посочване и изброяване на общо задължение и без посочен срок, в който е следвало да бъде платено задължението на база годишен период Директор ТД на НАП- не е изискал самите Декларации и всички изпълнителни основания, не е изследвал въпроса по всяка една декларация и по всяко едно изпълнително основание кога е възникнало задължението за плащане и кога е започнала да тече давността, самите разнородни изпълнителни основания не са приложени нито в хода на административното, нито в хода на съдебното производство, а в самото Разпореждане за отказ за прекратяване на производство по принудително изпълнение липсват ясни мотиви защо и въз основа на какво публичният изпълнител е отказал да прекрати производството по принудително изпълнение, като няма и произнасяне по искането за погасяване по давност на задълженията за лихва до 2018 година и за недължимост на задълженията за 2019 и 2020 година. Няма и доказателства дали въпросното Постановление за налагане на обезпечителни мерки от 25.08.2021 година е влязло в сила.

С оглед на това, настоящият съдебен състав намира, че Решението и потвърденото с него Разпореждане за отказ за прекратяване на производството по принудително изпълнение следва да бъдат отменени и преписката изпратена на публичен изпълнител при ТД на НАП за ново разглеждане, при което публичният изпълнител следва да приложи и разгледа всяка една Декларация и всяко едно изпълнително основание, да посочи кога е следвало да бъде платена / на коя дата, през коя година, да посочи точен падеж на всяко едно задължение по Декларацията и по останалите изпълнителни основания и размер, от който да е видно каква е главницата, така и лихвата/, да отговори подробно на всеки един довод във възражението на жалбоподателя – изтекла ли е или не съответната давност и едва тогава да издава какъвто и да било акт, да разгледа искането на жалбоподателя за изтекла давност за задълженията за лихви до 2018 година и да обсъди и възражението за изтекла погасителна давност за задължението за 2018,2019 и 2020 година / посочени в искането на жалбоподателя и по които няма негово произнасяне.

С оглед изхода на спора претенцията на ответника по жалбата за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е неоснователна и не подлежи на уважаване.

Жалбоподателят не е заявил претенция за присъждане на разноски.

Воден от горното и на основание чл.268 ДОПК, Административен съд София- град

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № ПИ-400/18.12.2023 година на За директор ТД на НАП-София, с което е оставена без уважение жалба с вх. № 34-00-248/05.12.2023 срещу Разпореждане за отказ за прекратяване на производството по принудително изпълнение съгласно чл.225 от ДОПК с изх. № С-230022-137-0008324/28.11.2023 година на Публичен изпълнител при ТД на НАП- [населено място].

ИЗПРАЩА АДМИНИСТРАТИВНАТА ПРЕПИСКА НА ПУБЛИЧЕН ИЗПЪЛНИТЕЛ ПРИ ТД НА НАП-СОФИЯ ЗА НОВО РАЗГЛЕЖДАНЕ И ПРОИЗНАСЯНЕ ПО ВЪЗРАЖЕНИЕТО НА Р. Д. М. ОТ 28.11.2023 ГОДИНА ПРИ СПАЗВАНЕ НА ДАДЕНИТЕ УКАЗАНИЯ ПО ТЪЛКУВАНЕТО И ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА.

НА основание чл.138,ал.1 АПК, препис от решението да се изпрати на страните.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгласно разпоредбата на чл.268 ДОПК.

СЪДИЯ: